
Zittingsdocument

B9-0449/2023

17.10.2023

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van verklaringen van de Raad en de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de rechtsstaat in Malta: zes jaar na de moord op Daphne Caruana Galizia,
en de noodzaak om journalisten te beschermen
(2023/2901(RSP))

David Casa

namens de PPE-Fractie

Gabriele Bischoff

namens de S&D-Fractie

Sophia in 't Veld, Ramona Strugariu, Moritz Körner, Anna Júlia Donáth

namens de Renew-Fractie

Gwendoline Delbos-Corfield

namens de Verts/ALE-Fractie

Konstantinos Arvanitis

namens de Fractie The Left

B9-0449/2023

Resolutie van het Europees Parlement over de rechtsstaat in Malta: zes jaar na de moord op Daphne Caruana Galizia, en de noodzaak om journalisten te beschermen (2023/2901(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 2, 4, 5, 6, 7, 9 en 10 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),
- gezien artikel 20 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien de artikelen 6, 7, 8, 10, 11, 12 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
- gezien zijn resoluties van 15 november 2017 over de rechtsstaat in Malta¹, van 28 maart 2019 over de situatie van de rechtsstaat en de strijd tegen corruptie binnen de EU, met name in Malta en Slowakije², van 18 december 2019 over de rechtsstaat in Malta, na de recente onthullingen over de moord op Daphne Caruana Galizia³, van 29 april 2021 over de moord op Daphne Caruana Galizia en de rechtsstaat in Malta⁴ en van 20 oktober 2022 over de rechtsstaat in Malta, vijf jaar na de moord op Daphne Caruana Galizia⁵,
- gezien de hoorzittingen, gedachtewisselingen en delegatiebezoeken die de Groep voor toezicht op de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken sinds 15 november 2017 heeft gehouden,
- gezien de briefwisseling tussen de voorzitter van de Groep voor toezicht op de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten en de premier van Malta,
- gezien Resolutie 2293 (2019) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa van 26 juni 2019, getiteld “De moord op Daphne Caruana Galizia en de rechtsstaat in Malta en daarbuiten – ervoor zorgen dat de hele waarheid boven water komt”,
- gezien het verslag over de follow-up van Resolutie 2293 (2019) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, dat op 8 december 2020 is goedgekeurd door de Commissie juridische zaken en rechten van de mens van de Parlementaire Vergadering,
- gezien advies nr. 993/2020 van de Commissie van Venetië van 8 oktober 2020 inzake tien wetten en wetsvoorstellen ter uitvoering van de wetgevingsvoorstellen die in advies

---

PB C 356 van 4.10.2018, blz. 29.

PB C 108 van 26.3.2021, blz. 107.

PB C 255 van 29.6.2021, blz. 22.

PB C 506 van 15.12.2021, blz. 64.

PB C 149 van 28.4.2023, blz. 15.

CDL-AD(2020)006 zijn vervat,

- gezien het verslag van de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa naar aanleiding van haar bezoek aan Malta van 11 tot en met 16 oktober 2021,
  - gezien de brief van de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa van 23 september 2022 aan de premier van Malta en het antwoord van de premier van Malta van 4 oktober 2022,
  - gezien de brieven van de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa van 26 september 2023 aan de premier en de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers van Malta en de respectieve antwoorden daarop,
  - gezien de mededeling van de Commissie van 5 juli 2023 getiteld “Verslag over de rechtsstaat 2023” (COM(2023)0800),
  - gezien het verslag van het werkbezoek van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken naar aanleiding van het bezoek van haar delegatie over de rechtsstaat aan Valletta (Malta) van 23 tot en met 25 mei 2022,
  - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Unie gegrondvest is op de in artikel 2 VEU verankerde gemeenschappelijke waarden, namelijk eerbiediging van de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren – waarden die de EU-lidstaten gemeen hebben en die de kandidaat-lidstaten moeten eerbiedigen om lid te worden van de Unie als onderdeel van de criteria van Kopenhagen, die na toetreding niet kunnen worden veronachtzaamd of opnieuw geïnterpreteerd; overwegende dat democratie, de rechtsstaat en grondrechten waarden zijn die elkaar versterken en die, als ze ondermijnd worden, een systemische bedreiging kunnen vormen voor de Unie en voor de rechten en vrijheden van haar burgers;
- B. overwegende dat de eerbiediging van de rechtstaat, de democratie, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en de in de EU-Verdragen en internationale mensenrechteninstrumenten vervatte waarden en beginselen verplichtingen zijn die op de Unie en haar lidstaten rusten en die moeten worden nagekomen;
- C. overwegende dat het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie deel uitmaakt van het primaire EU-recht; overwegende dat de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid en pluriformiteit van de media zijn vastgelegd in artikel 11 van het Handvest van de grondrechten en artikel 10 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM);
- D. overwegende dat de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht is vastgelegd in artikel 19, lid 1, VEU, in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten en in artikel 6 van het EVRM, en dat deze onafhankelijkheid van cruciaal belang is om een einde te maken aan de straffeloosheid voor misdrijven tegen journalisten en om de veiligheid en bescherming van journalisten te waarborgen; overwegende dat de lidstaten, om straffeloosheid te voorkomen, verplicht zijn alle nodige stappen te ondernemen om de

daders van misdrijven tegen journalisten en andere media-actoren voor de rechter te brengen; overwegende dat een onafhankelijk en efficiënt rechtsstelsel, alsmede de vaststelling en volledige tenuitvoerlegging van maatregelen ter waarborging van de mediavrijheid, de vrijheid van meningsuiting, het recht op toegang tot informatie en de bescherming van journalisten en mediaprofessionals, essentiële ingrediënten vormen voor de bevordering en totstandbrenging van een omgeving waarin vrije en onafhankelijke journalistiek mogelijk is;

- E. overwegende dat journalisten en in het bijzonder onderzoeksjournalisten steeds vaker het doelwit vormen van zogenaamde “strategische rechtszaken tegen publieke participatie” (SLAPP’s), zowel binnen als buiten de EU, die niet bedoeld zijn om een juridische overwinning te behalen, maar veeleer om financiële, psychologische en tijdsdruk uit te oefenen op journalisten met als enig doel hun werk te dwarsbomen, openbaar toezicht te verhinderen en te voorkomen dat autoriteiten ter verantwoording worden geroepen; overwegende dat dit een remmend effect heeft op de mediavrijheid; overwegende dat de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa ervoor heeft gewaarschuwd dat “de toegang tot informatie in Malta nog altijd wordt belemmerd” en het had over “een patroon van ongerechtvaardigde geheimhouding binnen overheidsinstellingen met betrekking tot informatie die van groot openbaar belang kan zijn”;
- F. overwegende dat journalisten het doelwit zijn geworden van spyware zoals Pegasus en Predator; overwegende dat Dunja Mijatovic, commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa, van mening is dat “zeer intrusieve spyware de kern van de mensenrechten dreigt aan te tasten” en in een democratische samenleving niet als noodzakelijk noch als proportioneel mag worden beschouwd; overwegende dat spyware-aanvallen op journalisten de vertrouwelijkheid van hun bronnen in gevaar brengt, en bijgevolg ook de werking en geloofwaardigheid van een van de belangrijkste grondslagen van onze democratische samenlevingen, namelijk vrij toegankelijke informatie voor iedereen en bevordering van een pluralistische mediaomgeving; overwegende dat de EU-instellingen en de lidstaten onverwijld gevolg moeten geven aan de aanbevelingen in het verslag van de Enquêtecommissie voor het onderzoek van het gebruik van Pegasus en soortgelijke spyware voor surveillance;
- G. overwegende dat de Commissie in het verslag over de rechtsstaat 2023 heeft benadrukt dat er rekening houdend met de Europese normen voor de bescherming van journalisten geen verdere vooruitgang is geboekt met betrekking tot de toegang tot officiële documenten, en dat Maltese journalisten nog altijd moeilijkheden ondervinden bij de uitoefening van hun beroep;
- H. overwegende dat de lidstaten moeten aandringen op de invoering van mechanismen voor vroegtijdige waarschuwing en snelle respons om ervoor te zorgen dat journalisten en andere media-actoren onmiddellijk toegang hebben tot beschermende maatregelen wanneer zij worden bedreigd; overwegende dat dergelijke mechanismen onderworpen moeten zijn aan zinvol toezicht door het maatschappelijk middenveld en bescherming moeten waarborgen voor klokkenluiders en bronnen die anoniem willen blijven; overwegende dat hoofdstuk 529 van de Maltese wet inzake de bescherming van klokkenluiders al in 2021 werd aangepast ter omzetting van Richtlijn 2019/1937 inzake

de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht⁶ melden;

- I. overwegende dat Daphne Caruana Galizia, een Maltese onderzoeksjournaliste en blogster gespecialiseerd in corruptiebestrijding, op 16 oktober 2017 is vermoord met een autobom; overwegende dat zij het doelwit was van intimidatie en talrijke bedreigingen;
- J. overwegende dat de onderzoeken naar de moord onder leiding van de Maltese autoriteiten en met de hulp van Europol hebben geleid tot de identificatie, inbeschuldigingstelling en momenteel de berechting van meerdere verdachten en van het mogelijke brein achter de moord; overwegende dat een van de veroordeelden voor de moord op Daphne Caruana Galizia in februari 2023 openlijk is verschenen op een familiaal doopfeest; overwegende dat de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa op 26 september 2023 stelde dat er geen wezenlijke resultaten zijn behaald in het voor de rechter brengen van alle verantwoordelijken voor de moord op Daphne Caruana Galizia;
- K. overwegende dat de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) werden gebruikt om transacties te verhullen die gelieerd zouden zijn met de corruptie die Daphne Caruana Galizia ten tijde van haar moord aan het licht bracht;
- L. overwegende dat de stafchef van de voormalige premier van Malta en de voormalige minister van Toerisme, voorheen de minister van Energie, en hun gezinnen door het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken zijn aangewezen als zijnde betrokken bij aanzienlijke corruptie en daarom de toegang tot de Verenigde Staten zijn ontzegd;
- M. overwegende dat er geen vooruitgang is geboekt in de gerechtelijke procedures tegen werknemers van de Pilatus Bank en de voormalige partners van de inmiddels niet meer bestaande onderneming Nexia BT, noch met betrekking tot de corruptie in verband met het Electrocontract waarnaar Daphne Caruana Galizia onderzoek deed toen ze vermoord werd, en waarover het Parlement het had in zijn resolutie van 20 oktober 2022.
- N. overwegende dat de rechtsstaat niet alleen wordt bedreigd door tekortschietende wettelijke kaders, maar ook door de cultuur van straffeloosheid die het gevolg is van gebrekkige institutionele controlemechanismen die politieke inmenging bevorderen en effectieve handhaving in de weg staan, zonder welke er geen effectieve vervolging van corruptie kan plaatsvinden;
- O. overwegende dat eind 2019 op verzoek van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa een onafhankelijk openbaar onderzoek is ingesteld naar de moord op Daphne Caruana Galizia en dat de werkzaamheden in het kader van dat onderzoek op 29 juli 2021 zijn afgerond; overwegende dat de met het openbaar onderzoek belaste commissie een verslag heeft gepubliceerd met een reeks conclusies en aanbevelingen over het versterken van de rechtsstaat, de eerbiediging van de persvrijheid, de vrijheid van meningsuiting en de bescherming van journalisten, over juridische hervormingen op constitutioneel niveau en over wetgevingsvoorstellen inzake mediavrijheid;

---

⁶ Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden, PB L 305 van 26.11.2019, blz. 17.

overwegende dat de commissie ook heeft vastgesteld dat “hoewel er geen bewijs is dat de staat als zodanig een rol heeft gespeeld bij de moord op mevrouw Caruana Galizia [...], de staat de verantwoordelijkheid voor de moord moet dragen door een klimaat van straffeloosheid te creëren dat op het hoogste niveau van de centrale overheid in Castille is ontstaan en zijn tentakels heeft verspreid naar andere entiteiten zoals regelgevende instellingen en de politie, hetgeen tot de ineenstorting van de rechtsstaat heeft geleid”; overwegende dat het bewijsmateriaal dat tijdens het openbaar onderzoek werd gepresenteerd “een uitgebreide cultuur van straffeloosheid aan het licht bracht, niet alleen ten aanzien van de hoogste ambtenaren binnen het openbaar bestuur, inclusief vertrouwenspersonen, maar ook ten aanzien van een beperkte kring van politici, zakenlieden en criminelen”;

- P. overwegende dat Maltese onderzoeksjournalisten een schandaal aan het licht hebben gebracht waarbij stemmen werden gekocht van ontevreden regeringsaanhangers, die werden verleid met vervalste officiële documenten, waaronder vervalste medische attesten; overwegende dat tussenpersonen en fixers vervolgens smeergeld vroegen en de directe begunstigers afpersten voor betalingen; overwegende dat de Malta Employers’ Association heeft verklaard dat het in de doofpot stoppen van dergelijke schandalen onder het voorwendsel dat dit de normale werking van het politieke systeem is, onaanvaardbaar is en een gevaarlijk signaal afgeeft aan alle sectoren van de Maltese samenleving; overwegende dat fixers en tussenpersonen van regeringspartijen nog steeds worden beschermd tegen vervolging; overwegende dat uit deze incidenten duidelijk blijkt dat er op Malta nog steeds ernstige problemen op het gebied van het openbaar bestuur bestaan en dat dit gevolgen heeft voor het leven van de mensen op Malta en voor de internationale reputatie van het land;
- Q. overwegende dat Maltese onderzoeksjournalisten tevens een ander schandaal aan het licht hebben gebracht waarbij overheidsambtenaren hun invloed aanwendden om rijbewijzen te verstrekken op basis van de politieke loyaliteit van de ontvanger; overwegende dat geen van de hoge ambtenaren die namen hebben doorgegeven voor een voorkeursbehandeling, is vervolgd;
- R. overwegende dat uitgelekt bewijsmateriaal erop wijst dat gegevens in het bezit van de regeringspartij over de stemvoorkeuren van de bevolking werden misbruikt om overheidsdiensten te weigeren en burgers systematisch te discrimineren; overwegende dat de commissaris voor gegevensbescherming van Malta een onderzoek heeft ingesteld naar het systematische misbruik van de gegevens van particuliere burgers;
- S. overwegende dat de Maltese premier daden van geïnstitutionaliseerde corruptie heeft gebagatelliseerd, wat ertoe heeft bijgedragen dat de cultuur van straffeloosheid voor overheidsfunctionarissen die verwikkeld zouden zijn in schandalen, blijft voortbestaan;
- T. overwegende dat activisten uit het maatschappelijk middenveld in september 2023 door de politie zijn ondervraagd nadat ze hadden geprotesteerd tegen de nationale omroep, waarvan de voorzitter betrokken was bij de schandalen maar nog steeds niet wordt vervolgd; overwegende dat niet-gouvernementele organisaties en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld de nationale publieke omroep hebben beschuldigd van censuur; overwegende dat Malta’s score op de corruptieperceptie-index van Transparency International nu 51 is, een daling van drie punten ten opzichte van het

voorgaande jaar, en dat volgens Transparency International politieke inmenging in de publieke media een van de belangrijkste redenen hiervoor is; overwegende dat het Grondwettelijk Hof in februari 2023 heeft bepaald dat de Omroepautoriteit ambtshalve de grondwettelijke plicht heeft om met spoed en proactief te zorgen voor onpartijdigheid bij de omroep;

- U. overwegende dat de regering van Malta een aantal hervormingen heeft voorgesteld om gevolg te geven aan enkele van de aanbevelingen van het openbaar onderzoek, waaronder ontwerpwetgeving ter versterking van de mediavrijheid en een voorstel voor een anti-SLAPP-wet; overwegende dat de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa er bij de leden van het Maltese parlement op heeft aangedrongen de voorstellen van de regering te verwerpen omdat zij “grotendeels voorbijgaan” aan de inbreng van nationale en internationale actoren; overwegende dat de commissaris de regering bekritiseerde voor niet toepassen van “de transparantie en de grondige raadpleging die gezien de ernst van de situatie vereist zijn”;
- V. overwegende dat in de meest recente Media Pluralism Monitor het risico voor de redactionele autonomie en politieke onafhankelijkheid als “hoog” werd beoordeeld en dat het algehele risico voor het pluralisme in de media op Malta is bijgesteld van “gemiddeld” naar “hoog”;
- W. overwegende dat de Reporters Without Borders World Press Freedom Index 2023 een verslechtering van het nationale medialandschap liet zien, waarbij Malta op de 84e plaats staat van 180 landen, een daling van zes posities ten opzichte van 2022; overwegende dat volgens deze index het nationale wet- en regelgevingskader journalisten belet om hun rechten uit te oefenen;
- X. overwegende dat overheidsinstanties 40 afzonderlijke gerechtelijke SLAPP-procedures hebben aangespannen tegen het Maltese nieuwskanaal The Shift News met betrekking tot verzoeken in het kader van de vrijheid van informatie over overheidsuitgaven die verband houden met de onafhankelijke media; overwegende dat procedures die zijn afgerond door The Shift News zijn gewonnen, maar dat dit met hoge kosten gepaard is gegaan;
- Y. overwegende dat volgens de Coalition Against SLAPPs in Europa het aantal SLAPP-zaken in Europa in 2022 is gestegen tot een record van 161 gedocumenteerde zaken; overwegende dat in Malta volgens dezelfde gegevens het hoogste aantal SLAPP-zaken per hoofd van de bevolking is aangespannen, met 19,93 zaken per 100 000 inwoners; overwegende dat tegen Daphne Caruana Galizia op het moment van haar moord 43 civiele en 5 strafrechtelijke rechtszaken liepen;
- Z. overwegende dat de aanbevelingen van de Groep van Staten tegen Corruptie echter nog steeds worden genegeerd, zoals de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa heeft opgemerkt;
- AA. overwegende dat de inspanningen om de journalistiek te beschermen niet kunnen slagen zonder een even grote inspanning om corruptie en het witwassen van geld te bestrijden, en dat de strijd tegen corruptie en het witwassen van geld tot mislukken gedoemd is zonder een sterke en pluralistische pers;

1. brengt zes jaar na haar moord hulde aan Daphne Caruana Galizia en aan haar essentiële werk om corruptie, georganiseerde misdaad, belastingfraude en witwaspraktijken aan het licht te brengen en degenen die betrokken zijn bij dergelijke illegale activiteiten ter verantwoording te roepen; veroordeelt de criminalisering van en de aanvallen en moorden op journalisten vanwege hun werk met klem, waaronder de moorden op Ján Kuciak en zijn verloofde Martina Kušnírová op 21 februari 2018, Viktoria Marinova op 6 oktober 2018, de Griekse journalist Giorgos Karaivaz op 9 april 2021 en van de Nederlandse journalist Peter R. de Vries op 15 juli 2021, en wijst op de cruciale rol die zij spelen bij het onthullen van de waarheid, het beschermen van de democratie en het beëindigen van de cultuur van straffeloosheid; spreekt zijn diepe ontzetting uit over het ontbreken van een grondig onderzoek naar de moord op Giorgos Karaivaz, terwijl de arrestatie van twee verdachten eerder verband lijkt te houden met de verkiezingscampagne; verzoekt de Griekse autoriteiten te zorgen voor volledige gerechtigheid; brengt verder hulde aan alle journalisten die de afgelopen jaren in Europa zijn vermoord; wijst nogmaals op het cruciale belang van onafhankelijke media en een actief maatschappelijk middenveld als fundamentele pijlers van justitie, democratie en de rechtsstaat; merkt op dat de moord op journalisten niet alleen een lidstaat treft, maar ook de Europese Unie als geheel; is er vast van overtuigd dat de bescherming van de democratische rechtsstaat een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is die nationale grenzen en partijgrenzen overschrijdt;
2. is ernstig bezorgd over het feit dat er sinds de resolutie van het Europees Parlement van 20 oktober 2022 over de rechtsstaat in Malta, vijf jaar na de moord op Daphne Caruana Galizia slechts beperkte vooruitgang is geboekt in de lopende gerechtelijke procedures over deze moord, dat er tot op heden slechts drie veroordelingen op laag niveau zijn uitgesproken en dat het brein achter de moord nog niet is veroordeeld; verzoekt de Maltese autoriteiten de gerechtelijke procedures te versnellen om ervoor te zorgen dat recht geschiedt; herhaalt daarom zijn oproep om het onderzoek naar de belangrijkste motieven voor de moord te voltooien en de strafrechtelijke procedures onverwijld af te ronden, en de bij de moord betrokken personen, op welk niveau dan ook, te berechten; pleit nogmaals voor de volledige en voortdurende betrokkenheid van Europol bij alle aspecten van het moordonderzoek en bij alle daaraan gerelateerde onderzoeken;
3. verzoekt de EU-instellingen en de lidstaten de veiligheid en bescherming van journalisten en mediaprofessionals te waarborgen; dringt er voorts bij de EU-instellingen en de lidstaten op aan onverwijld gevolg te geven aan de aanbevelingen van het Parlement inzake de bescherming van journalisten;
4. wijst nogmaals op de zorgen en aanbevelingen die het in zijn eerdere resoluties over Malta naar voren heeft gebracht;
5. is ontzet over de verklaring van de premier van 3 oktober 2023 waarin hij geïnstitutionaliseerde corruptie bagatelliseert; is van mening dat dergelijke verklaringen de cultuur van straffeloosheid voor ambtenaren die verwickeld zouden zijn in schandalen, blijven verstevigen;
6. is bezorgd over het feit dat twee jaar na de publicatie van het verslag van het openbaar onderzoek, de uitvoering van de aanbevelingen nog steeds erg tekortschiet; merkt op dat de Maltese regering een aantal hervormingen heeft voorgesteld, waaronder

wetgevingsvoorstellen, om aan deze aanbevelingen gevolg te geven; merkt op dat de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa zijn bezorgdheid heeft geuit over het feit dat deze tekortschietende hervormingen zijn voorgesteld, waarbij de inbreng van internationale en nationale organisaties is genegeerd; verzoekt de Maltese regering daarom onverwijld gevolg te geven aan alle aanbevelingen van het verslag van het openbaar onderzoek, met inbegrip van die over de rechtsstaat en de georganiseerde misdaad;

7. dringt erop aan een einde te maken aan de cultuur van straffeloosheid; dringt daarom aan op grondig, snel en onafhankelijk onderzoek naar en de vervolging van alle overheidsfunctionarissen die verwikkeld zouden zijn in corruptie, afpersing en ongeoorloofde beïnvloeding, zoals door onderzoeksjournalisten in Malta aan het licht is gebracht, met inbegrip van de regeling voor het kopen van stemmen en de rijbewijszwendel; onderstreept dat journalisten gevaar zullen blijven lopen zolang corruptie ongestraft blijft;
8. verzoekt de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming toezicht te houden op het lopende onderzoek in Malta, dat op 9 oktober 2023 publiekelijk werd aangekondigd en waarin het misbruik van privégegevens van Maltese burgers zal worden onderzocht, die mogelijk zijn gebruikt voor discriminatie op grond van politieke overtuiging;
9. benadrukt dat het van cruciaal belang is dat financiële en economische criminaliteit op hoog niveau, met name corruptie en witwassen, rigoureus wordt vervolgd; is echter ontsteld over het aanhoudende gebrek aan vooruitgang bij de vervolging van de corruptie- en witwasschandalen die Daphne Caruana Galizia ten tijde van haar moord onderzocht, waarbij verdachten op het hoogste politieke niveau betrokken waren; is ook verontrust over het institutionele falen van de rechtshandhaving en justitie in Malta en dringt er bij de verantwoordelijke autoriteiten met klem op aan om eenieder die betrokken is bij een of meer van de talrijke zaken die momenteel worden onderzocht of gemeld, voor de rechter te brengen; verzoekt de Maltese autoriteiten de uitdagingen in verband met de duur van onderzoeken naar corruptiezaken op hoog niveau aan te pakken, door onder meer een solide staat van dienst wat betreft definitieve rechterlijke uitspraken op te bouwen; wijst erop dat deze langdurige onderzoeken de vooruitgang op het gebied van de rechtsstaat blijven belemmeren; wijst op het belang van institutionele onafhankelijkheid voor de goede werking van de rechtsstaat; verzoekt de Maltese autoriteiten vooruitgang te boeken bij het onderzoek naar gevallen van mogelijke pogingen van overheidsfunctionarissen om bewijsmateriaal verborgen te houden en onderzoeken en gerechtelijke procedures te dwarsbomen;
10. herhaalt zijn verontrusting over het gebrek aan voortgang in de onderzoeks- en gerechtelijke procedures tegen functionarissen van de Pilatus Bank en over de inspanningen van de Maltese autoriteiten om de procedures op te schorten na de klaarblijkelijke goedkeuring van voorlopige maatregelen door het Internationaal Centrum voor beslechting van investeringsgeschillen; verzoekt om opheldering over de voorlopige maatregelen van het Internationaal Centrum voor beslechting van investeringsgeschillen van 14 september 2022, aangezien een rechter impliceerde dat de regering de rechtbank had misleid over het opschorten van de procedure; herhaalt zijn oproep aan relevante internationale en Europese organen om te blijven toezien op de vooruitgang in gevallen van vermeend witwassen en corruptie;

11. dringt erop aan dat er extra capaciteit beschikbaar wordt gesteld voor het onderzoek naar en de vervolging van criminaliteit; betreurt dat de Maltese regering met een gewone meerderheid van stemmen een mechanisme tegen patstellingen voor de benoeming van de commissaris voor normen erdoor heeft gedrukt, wat indruist tegen het advies van de Commissie van Venetië; betreurt dat polarisatie een belemmering vormt voor besluitvorming op basis van consensus in Malta; merkt op dat de toename van het aantal magistraten de verkorting van de duur van gerechtelijke procedures van 550 naar 529 dagen mogelijk heeft vergemakkelijkt, hoewel de verkorting van de duur van gerechtelijke procedures slechts een van de aanbevelingen van het openbaar onderzoek was; betreurt de tekortkomingen van het Maltese rechtsstelsel en dringt erop aan dat er oplossingen worden gevonden om de duur van gerechtelijke procedures te verkorten;
12. verzoekt de Commissie van Venetië een advies op te stellen over de versterking van het Maltese nationale rechtskader om corruptie, met inbegrip van corruptie op hoog niveau en machtsmisbruik, doeltreffend en krachtig te bestraffen;
13. verzoekt de Commissie de cultuur van straffeloosheid in Malta serieus te nemen en aan te dringen op een spoedige terugkeer naar de eerbiediging van de democratie en de rechtsstaat in het land; verzoekt de Commissie gebruik te maken van alle relevante instrumenten waarover zij beschikt om ervoor te zorgen dat de wet voor iedereen gelijk wordt toegepast;
14. uit zijn bezorgdheid over de straffeloosheid van de voormalige premier, zijn stafchef en de voormalige minister van Toerisme, die voorheen ook minister van Energie was;
15. benadrukt dat het optreden van de politie tegen activisten een vorm van intimidatie is die een afschrikkend effect heeft op de publieke participatie en ertoe bijdraagt het maatschappelijk middenveld het zwijgen op te leggen, met name in de context van de aanhoudende straffeloosheid voor misdaden; dringt aan op juridische, administratieve en beleidsgerelateerde hervormingen die voldoen aan internationale normen teneinde een volledige oplossing te bieden voor de systemische problemen die in het openbaar onderzoek aan het licht zijn gekomen;
16. verzoekt de Maltese regering haar negatieve retoriek jegens journalisten te staken en niet langer een klimaat te scheppen dat vijandig staat tegenover journalisten en mediaprofessionals, zoals ook de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa heeft gevraagd; is bezorgd over het feit dat er nog steeds belemmeringen bestaan voor de vrijheid en pluriformiteit van de media, bijvoorbeeld wat betreft de verzoeken aan de regering om toegang tot informatie en mogelijk discriminerende financiering van mediakanalen; hekelt het patroon van ongerechtvaardigde geheimhouding binnen overheidsinstellingen als het gaat om informatie die van groot openbaar belang zou kunnen zijn; herhaalt zijn oproep aan de Maltese regering om de beroepsprocedures in te trekken die zij heeft aangespannen tegen een reeks verzoeken om vrijheid van informatie van The Shift News;
17. betreurt dat de door de Maltese regering ingediende voorstellen niet bijdragen tot verbetering van de situatie op het gebied van mediavrijheid; dringt er bij de Maltese autoriteiten op aan ervoor te zorgen dat de voorgestelde hervormingen voldoen aan de

Europese en internationale normen inzake de bescherming van journalisten, met name wat betreft het voorkomen en bestraffen van bedreigingen en intimidatie van journalisten, zowel in het openbaar als online, en deze snel ten uitvoer te leggen; roept de Maltese autoriteiten ertoe op ook aanvullende maatregelen te nemen en andere waarborgen in te bouwen om het klimaat voor kritische en onafhankelijke journalistiek in Malta en de verantwoordingsplicht van politici en ambtenaren te verbeteren;

18. uit zijn bezorgdheid over berichten dat het Comité van deskundigen op het gebied van de media weliswaar was belast met het verstrekken van advies over veranderingen in de mediasector en dat enkele vertegenwoordigers van de media daarbij betrokken waren, maar dat de Maltese regering geen zinvolle openbare raadpleging heeft gehouden; vindt het zorgwekkend dat de Maltese autoriteiten geen gehoor hebben gegeven aan oproepen om een brede openbare raadpleging te houden over de mediasector, en met name over de beperking van het gebruik van SLAPP's; steunt de door de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa aan het Maltese parlement gedane oproepen om de voorgestelde gebrekkige wetgeving, inclusief grondwetswijzigingen, niet goed te keuren zolang er geen transparante en grondige raadpleging - die prioriteit moet krijgen - over de wetsontwerpen heeft plaatsgevonden; benadrukt dat alle maatregelen ter verbetering van de ontwerpwetgeving gebaseerd moeten zijn op de aanbevelingen uit het verslag van het openbaar onderzoek en dat dergelijke wijzigingen op zijn minst moeten voldoen aan de internationale normen inzake de bescherming en veiligheid van journalisten en de vrijheid van de media, teneinde een kwalitatief hoogwaardige mediawetgeving te waarborgen; herinnert de Maltese regering aan haar verantwoordelijkheid om grootschalige, inclusieve en gestructureerde openbare raadplegingen over hervormingen van de wetgeving te houden;
19. betreurt het feit dat journalisten en familieleden van Daphne Caruana Galizia momenteel nog steeds het doelwit zijn van SLAPP's en herhaalt zijn krachtige en dringende oproep aan de personen die deze zaken hebben aangespannen tijdens hun ambtstermijn als overheidsfunctionaris, waaronder de voormalige premier en voormalige regeringsfunctionarissen, om deze zaken te laten vallen;
20. herhaalt dat Maltese rechters de mogelijkheid hebben om lasterprocedures "kennelijk ongegrond" te verklaren en dus te verwerpen; herhaalt zijn oproep aan de Maltese autoriteiten om Aanbeveling (EU) 2021/1534 van de Commissie van 16 september 2021 over het waarborgen van de bescherming, de veiligheid en de weerbaarheid van journalisten en andere mediaprofessionals in de Europese Unie (C/2021/6650) op te volgen en doeltreffende beleidsmaatregelen voor de bescherming van journalisten vast te stellen; herinnert eraan dat een richtlijn in dit verband alleen betrekking kan hebben op SLAPP-zaken met een grensoverschrijdende dimensie; verzoekt de Maltese autoriteiten om ook binnenlandse gevallen aan te pakken door middel van doeltreffende anti-SLAPP-wetgeving, in overeenstemming met de opmerkingen en aanbevelingen van de Raad van Europa; roept de EU-instellingen op om snel tot een akkoord te komen over een ambitieuze anti-SLAPP-richtlijn en roept de Maltese autoriteiten op om onverkort gevolg te geven aan de aanbeveling bij het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde of onrechtmatige gerechtelijke procedures ("strategische rechtszaken tegen publieke participatie") (COM/2022/0177); verzoekt de Commissie mogelijkheden te verkennen voor verdere wetgeving die alle SLAPP-zaken

bestrijkt;

21. roept de Maltese regering op verder aandacht te besteden aan bestaande punten van zorg met betrekking tot de vrijheid van de media en de onafhankelijkheid van de publieke media van politieke inmenging, onder andere door een kader vast te stellen om de transparantie bij overheidsreclame te waarborgen, en aan het toenemende gebruik van haatzaaiende uitlatingen op sociale media; herinnert eraan dat de Europese verordening mediavrijheid moet bijdragen tot het waarborgen van de vrijheid, pluriformiteit en onafhankelijkheid van de media in de hele EU, met inbegrip van de transparantie van media-eigendom en maatregelen om te voorkomen dat mediaconcentratie de pluriformiteit van de media aantast; verzoekt de EU-instellingen snel overeenstemming te bereiken over een ambitieuze Europese verordening mediavrijheid;
22. roept de Maltese regering op om nu eindelijk het recht op veilige en legale abortus in de nationale wetgeving te verankeren, zoals eerder door de regering werd aangekondigd maar waarvoor geen wetgevingsproces in gang is gezet terwijl daarentegen wél een restrictieve abortuswet is aangenomen;
23. herinnert de Maltese regering aan haar toezegging om uiterlijk eind 2024 een databank op te zetten voor het verzamelen van informatie over klokkenluiders, en aan het feit dat de aanbevelingen voor maatregelen ter verbetering van de bescherming van klokkenluiders volgens het verslag over de rechtsstaat 2023 niet zijn opgevolgd;
24. dringt er bij de regering op aan om met voorrang de functie van commissaris voor mensenrechten en gelijkheid in te stellen, in overeenstemming met de beginselen van Parijs en het EU-acquis inzake gelijkheid;
25. herhaalt zijn oproep aan de Maltese autoriteiten om alle openstaande aanbevelingen van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, de Commissie van Venetië, de Groep van Staten tegen Corruptie en het Comité van deskundigen inzake de evaluatie van maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (Moneyval) volledig op te volgen;
26. benadrukt dat het Maltese programma “Citizenship by Investment” (burgerschapsregeling voor investeerders) een punt van grote zorg blijft; herinnert aan zijn standpunt dat het EU-burgerschap niet te koop is en dringt aan op een onmiddellijke afschaffing van het programma in Malta en in de hele EU; is in afwachting van de definitieve uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie over deze kwestie;
27. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa, de Financiële-actiegroep, de regering en het parlement van de Verenigde Arabische Emiraten en de president van de Republiek Malta.